

V. XIZMATLAR

Xizmatlar sohasini rivojlantirish ijtimoiy yo'naltirilgan bozor iqtisodiyotini shakllantirishning eng muhim shartlaridan biri hisoblanadi. Bugungi kunda mamlakatda olib borilayotgan bozor islohotlari jamiyatni rivojlantirishning eng muhim ijtimoiy-iqtisodiy vazifalarini hal qilishda xizmat ko'rsatish sohasining rolini oshirishga katta ta'sir ko'rsatadi. Xizmatlarning xilma-xilligi aholining katta qismini hayot sifatini va farovonligini yaxshilash imkonini beradi.

Zamonaviy jamiyat hayotida xizmatlar sohasi juda keng tarqalgan hodisa hisoblanadi. Bugungi kunda u yoki bu turdagi xizmatlar ko'rsatmaydigan yoki hech bo'lmaganda unga duch kelmagan korxonalar deyarli yo'q.

2021 yil 1 oktabr holatiga viloyatda 31 229 ta faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar qayd etildi. Shundan, xizmatlar sohasida 19 949 ta korxonalar va tashkilotlar faoliyat ko'rsatmoqda. Ushbu ko'rsatkich o'tgan yilning mos davriga nisbatan 16,7 foizga ko'paydi.

Innovatsion xizmatlarni joriy etish va an'anaviy xizmatlarni rivojlantirish bo'yicha aniq maqsadli kompleks chora-tadbirlarni amalga oshirilishi ishlab chiqarilgan bozor xizmatlar hajmini oshishiga olib keldi. Natijada, 2021 yil yanvar-sentabr oylarida xizmatlar ishlab chiqarish hajmi 8957,6 mlrd.so'mni tashkil etdib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 120,5 foizga o'sdi.

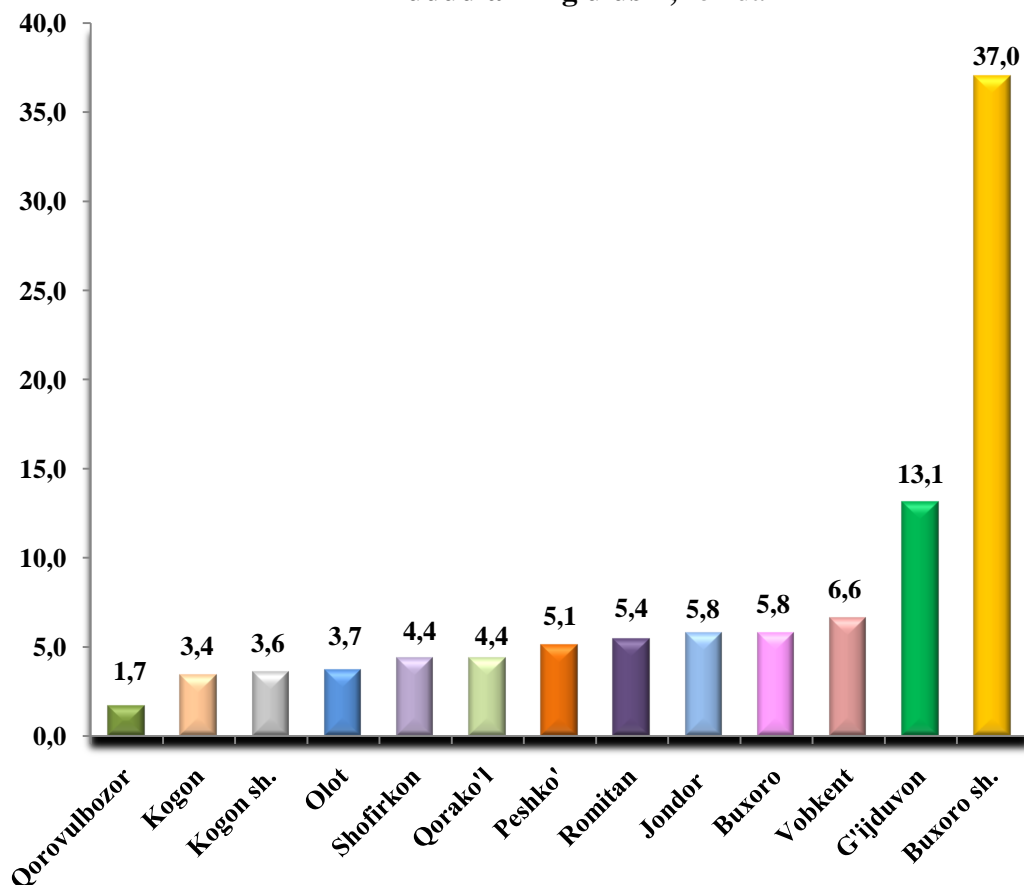
2021 yil yanvar-sentabr oylarida ko'rsatilgan xizmat turlari bo'yicha (amaldagi baholarda) quyidagicha ifodalanadi:

	<i>mlrd. so'm</i>	<i>2020 yil yanvar-sentabrga nisbatan, foizda</i>	<i>yakunga nisbatan, foizda</i>
Jami xizmatlar	8 957,6	120,5	100,0
<i>shu jumladan:</i>			
Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	368,7	118,4	4,1
Moliyaviy xizmatlar	1 500,4	123,6	16,7

	<i>mlrd. so‘m</i>	<i>2020 yil yanvar-sentabrga nisbatan, foizda</i>	<i>yakunga nisbatan, foizda</i>
Transport xizmatlari	2 181,2	122,3	24,4
shu jumladan: avtotransport xizmati	1 956,0	115,0	21,8
Yashash va ovqatlanish xizmatlari	337,7	105,8	3,8
Savdo xizmatlari	2 836,9	112,1	31,7
Ko‘chmas mulk bilan bog‘liq xizmatlar	207,7	122,3	2,3
Ta‘lim sohasidagi xizmatlar	405,0	160,2	4,5
Sog‘liqni saqlash sohasidagi xizmatlar	167,0	139,3	1,9
Ijara xizmatlari	243,7	139,5	2,7
Kompyuterlar va maishiy tovarlarni ta‘mirlash bo‘yicha xizmatlar	183,2	124,8	2,0
Shaxsiy xizmatlar	187,8	127,4	2,1
Me‘morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	81,9	108,0	0,9
Boshqa xizmatlar	256,4	129,9	2,9

Xizmat ko‘rsatishda eng katta ulush savdo (31,7 foizi), transport (logistik xizmatlar bilan birga) (24,4 foizi), moliyaviy (16,7 foizi), ta‘lim (4,5 foizi) va aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (4,1 foizi) xizmatlarga to‘g‘ri keldi. Ta‘lim sohasidagi xizmatlar (o‘tgan yilga nisbatan 60,2 foizga ko‘p), Boshqa xizmatlari (29,9 foizga ko‘p) o‘sish yuqori bo‘ldi.

2021 yil yanvar-sentabr oylarida ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmida hududlarning ulushi, foizda

Ko'rsatilgan xizmatlar umumiy hajmida katta ulushga ega bo'lgan Buxoro shahri (37,0 foizni), G'ijduvon tumani (13,1 foizni), Vobkent tumani (6,6 foizni), Jondor tumani (5,8 foizni) tashkil etgan bo'lsa, Kogon (3,4 foizni) va Qorovulbozor tumanlari (1,7 foizni) bilan eng past ulush ko'rsatkichni qayd etdi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xizmatlar
(tuman va shaharlar kesimida)

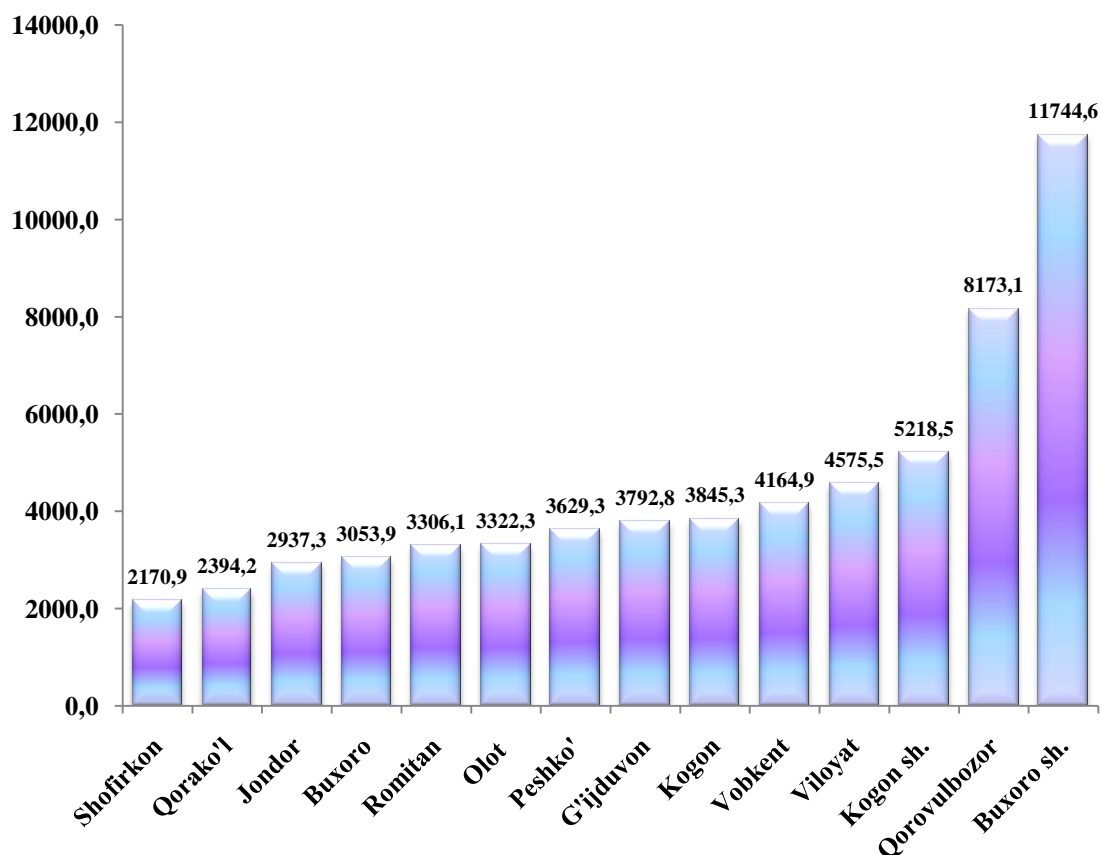
	<i>Jami</i>			<i>Aholi jon boshiga</i>	
	<i>mlrd. so'm</i>	<i>2020 yil yanvar-sentabrga nisbatan, foizda</i>	<i>jami xizmatlar hajmiga nisbatan, foizda</i>	<i>ming so'm</i>	<i>2020 yil yanvar-sentabrga nisbatan, foizda</i>
Viloyat bo'yicha	8 957,6	120,5	100,0	4 575,5	118,9
Buxoro sh.	3 315,5	123,5	37,0	11 744,6	122,7
Kogon sh.	322,5	119,2	3,6	5 218,5	118,2
<i>tumanlar</i>					
Buxoro	519,2	116,3	5,8	3 053,9	114,4
Vobkent	592,3	167,0	6,6	4 164,9	164,5
Jondor	521,4	115,6	5,8	2 937,3	113,9
Kogon	307,6	125,2	3,4	3 845,3	122,8
Olot	334,2	114,1	3,7	3 322,3	112,6
Peshko'	454,8	109,4	5,1	3 629,3	107,6
Romitan	478,4	114,1	5,4	3 306,1	112,1
Shofirkon	390,5	113,0	4,4	2 170,9	111,5
Qorako'l	397,2	114,6	4,4	2 394,2	113,4
Qorovulbozor	152,8	105,9	1,7	8 173,1	103,6
G'ijduvon	1 171,2	115,5	13,1	3 792,8	114,0

Hududlar orasida yuqori o'sish sur'atlari Vobkent (167,0 foiz) hamda Kogon (125,2 foiz) tumanlarida va Buxoro (123,5 foiz), Kogon (119,2 foiz) shaharlarida kuzatildi. Qorovulbozor (105,9 foiz) tumanida pasayish kuzatildi.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan xizmatlar bo'yicha eng yuqori ko'rsatkich Buxoro shahrida 11 744,6 ming so'mga teng bo'lib, o'sish sur'ati o'tgan yilning shu davriga nisbatan 122,7 foizni tashkil etdi.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan xizmatlarning eng past ko'rsatkichi Shofirkon (2170,9 ming so'm), Qorako'l (2394,2 ming so'm) va Jondor (2937,3 ming so'm) tumanlarida kuzatildi.

2021 yil yanvar-sentabr oylarida hududlar bo'yicha aholi jon boshiga hajmlar, ming so'm

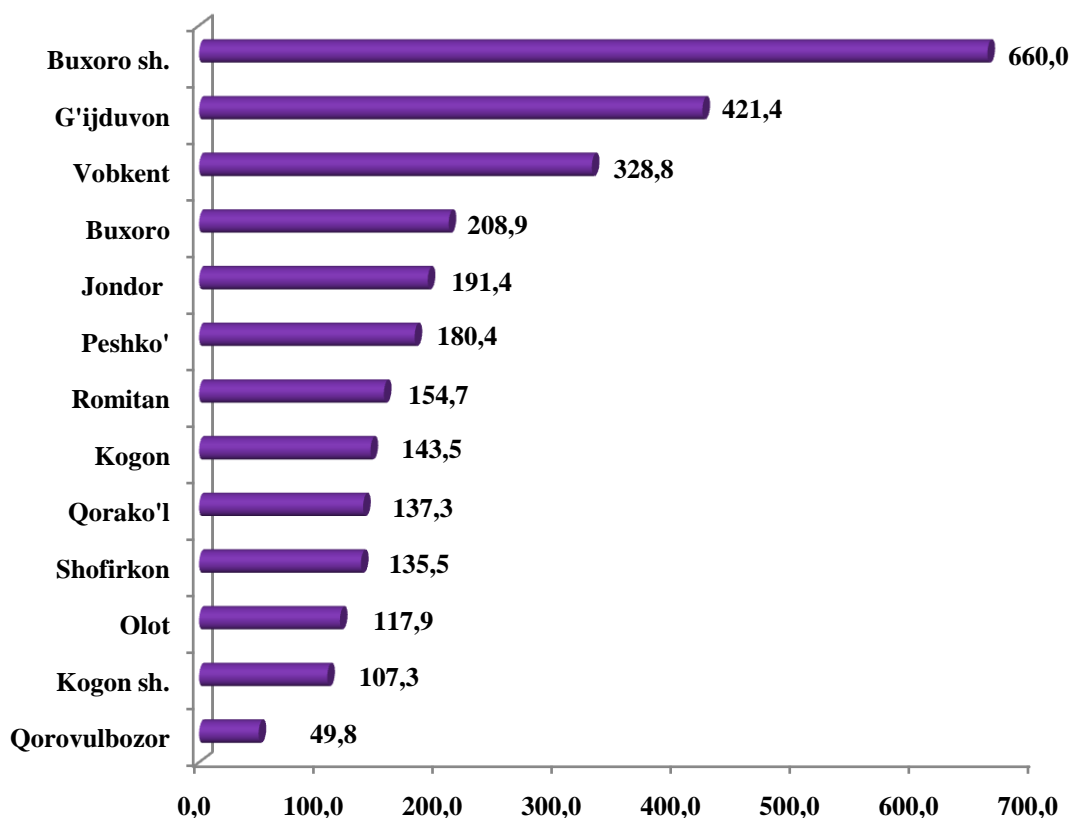
Hozirgi kunda respublikada ulgurji va birja savdo korxonalarining faoliyati uchun zarur huquqiy asoslar yaratilgan bo'lib, zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalangan holda chakana savdo tarmog'i faol rivojlanmoqda. Savdo xizmatlari iqtisodiyotda ko'rsatilgan xizmatlar umumiy hajmining sezilarli qismini tashkil qiladi.

2021 yil yanvar-sentabr oylarida savdo xizmatlari hajmi 2 836,9 mlrd.so'mga teng bo'ldi. Ko'rsatilgan bozor xizmatlarining umumiy hajmida ulushi 31,7 foizni tashkil etdi.

O'tgan yilning mos davriga nisbatan savdo xizmatlarining o'sish sur'ati 112,1 foizni tashkil etdi.

Savdo xizmatlarining eng katta hajmi Buxoro shahri (660,0 mlrd. so‘m), G‘ijduvon (421,4 mlrd. so‘m), Vobkent (328,8 mlrd. so‘m) tumanlarida qayd etildi.

Hududlar kesimida savdo xizmatlarining hajmi, mlrd.so‘m
(2021 yil yanvar-sentabr)

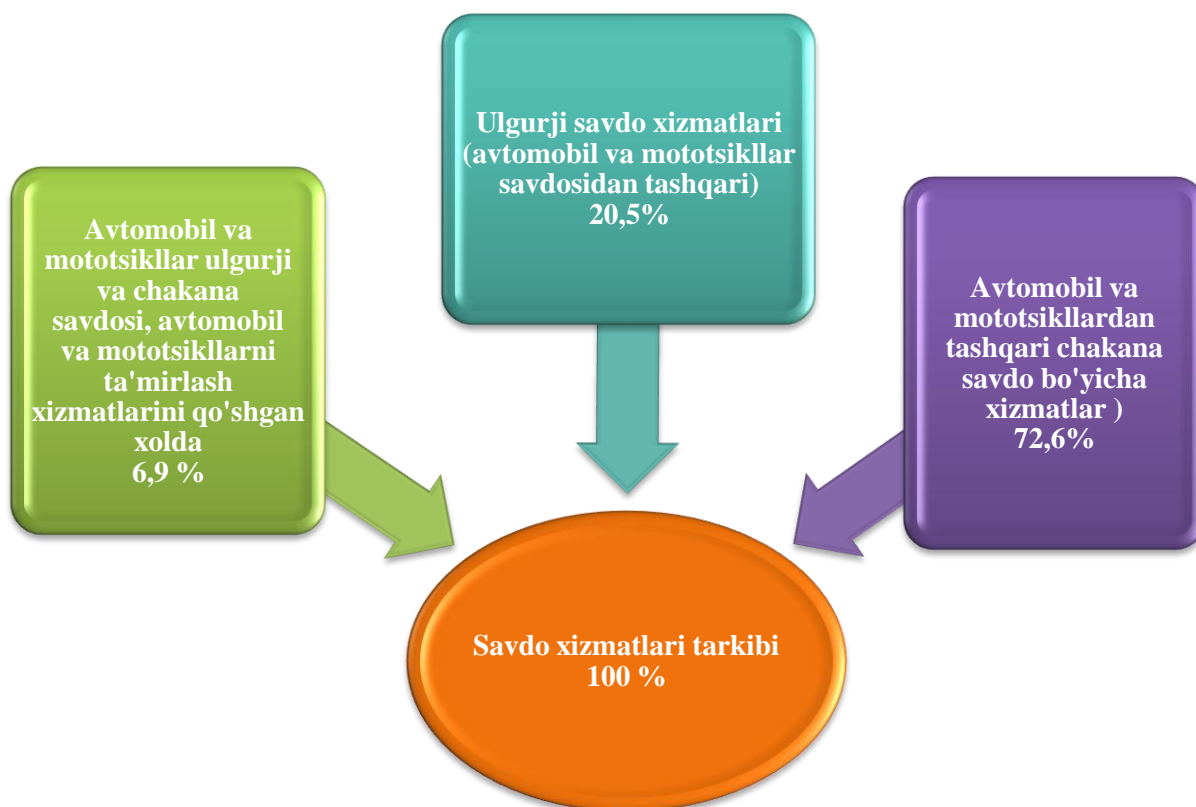
Savdo xizmatlari bo‘yicha eng past ko‘rsatkich Qorovulbozor tumanida kuzatildi. Ushbu hududda savdo xizmatlari hajmi 49,8 mlrd. so‘mga teng bo‘ldi.

Aholi daromadlari darajasining oshishi bilan iste‘mol talabi va savdo aylanmasi ko‘lami o‘smoqda. Savdo xizmatlari tarkibida avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo bo‘yicha xizmatlar katta salmoqqa ega. 2021 yil yanvar-sentabr oylarida uning ulushi 72,6 foizni tashkil etdi.

Ulgurji savdo xizmatlarining (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari) ulushi 20,5 foizni tashkil etdi.

Avtomobil va mototsikllar ulgurji va chakana savdosi, avtomobil va mototsikllarni ta‘mirlash xizmatlarni qo‘shgan holda umumiy savdo xizmatlarining 6,9 foizni tashkil qiladi.

Savdo xizmatlari tarkibi, foiz
(2021 yil yanvar-sentabr)

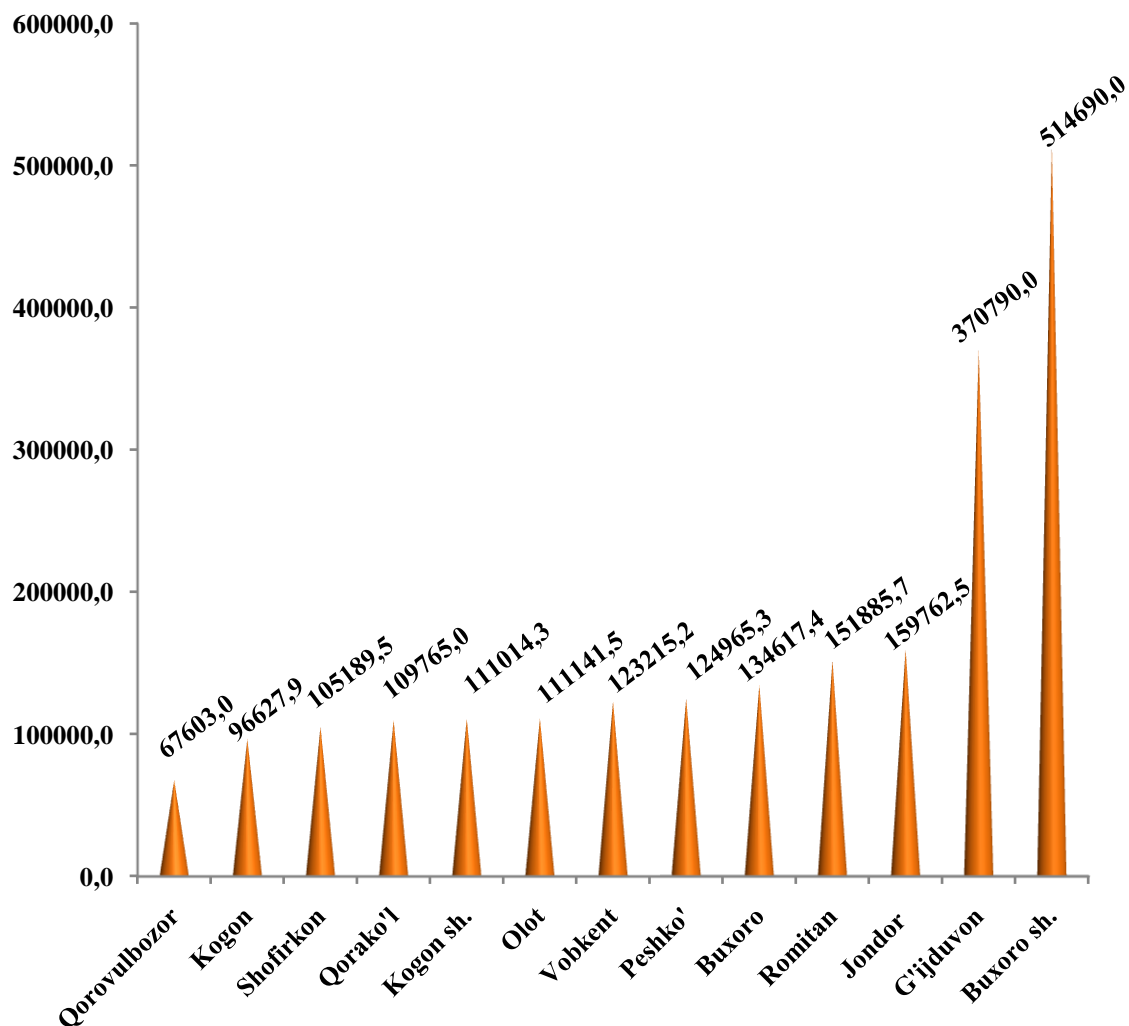

Transport xizmatlarining eng katta qismi avtomobil transportida yuk va yo‘lovchi tashish xizmatlari hisobiga to‘g‘ri keladi.

2021 yil yanvar-sentabr oylarida transport xizmatlarining hajmi 2181,2 mlrd. so‘mga teng bo‘ldi. Ularning o‘shishi 122,3 foizni tashkil etdi.

Yuqori o‘shish sur‘atlari Buxoro (142,9 foiz), Kogon (124,5 foiz) shaharlarida, hamda Buxoro (118,6 foiz), Qorako‘l (118,3 foiz) tumanlarida qayd etildi.

Hududlar kesimida transport xizmatlarining hajmi, mln. so‘m
(2021 yil yanvar-sentabr)

O'tgan yilning mos davriga nisbatan transport xizmatlarining o'sish sur'ati, Qorovulbozor (106,9 foiz) tumanida pasayganligi qayd etildi.

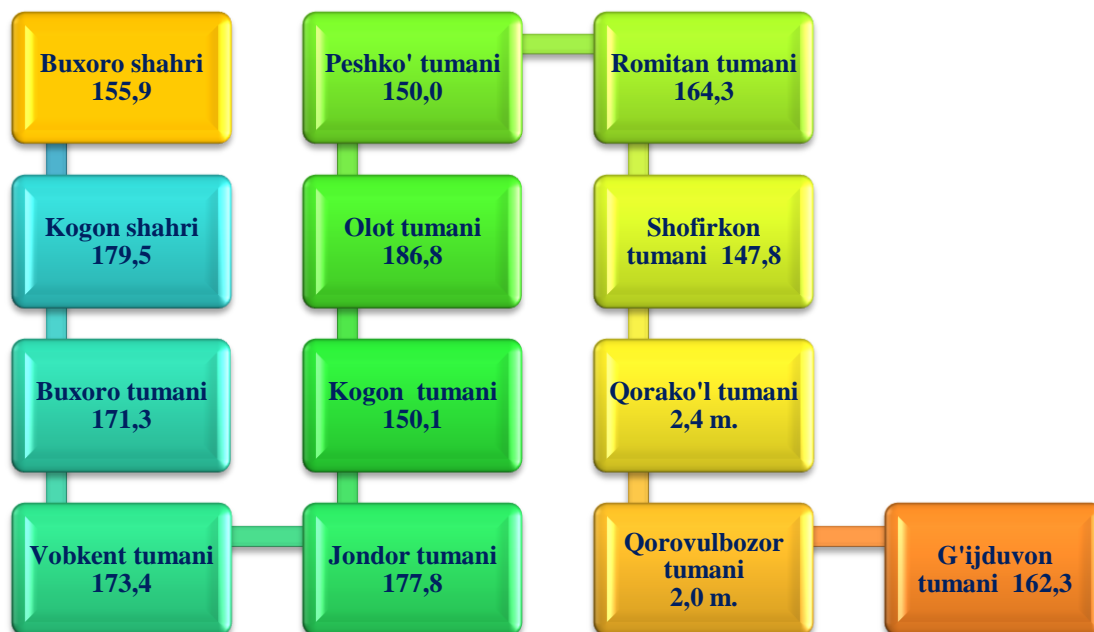
Ta'lim sohasida amalga oshirilayotgan tub islohotlar birinchi navbatda ong va fikrlashdagi ijobiy o'zgarishlarni qo'llab-quvvatlab, ma'naviyatni yuksaltirishga hissa qo'shadi.

Bugungi kunda o'quv jarayonining sifati va samaradorligini oshirishning muhim omili sifatida maktablarni zamonaviy laboratoriya uskunalari, kompyuter texnikasi, darsliklar va yangi avlod metodik materiallari bilan ta'minlashga alohida e'tibor qaratilmoqda.

2021 yil yanvar-sentabr oylarida ta'lim sohasidagi xizmatlar hajmi 405,0 mlrd. so'mga teng bo'ldi. O'tgan yilga nisbatan o'sish 160,2 foizni tashkil etdi.

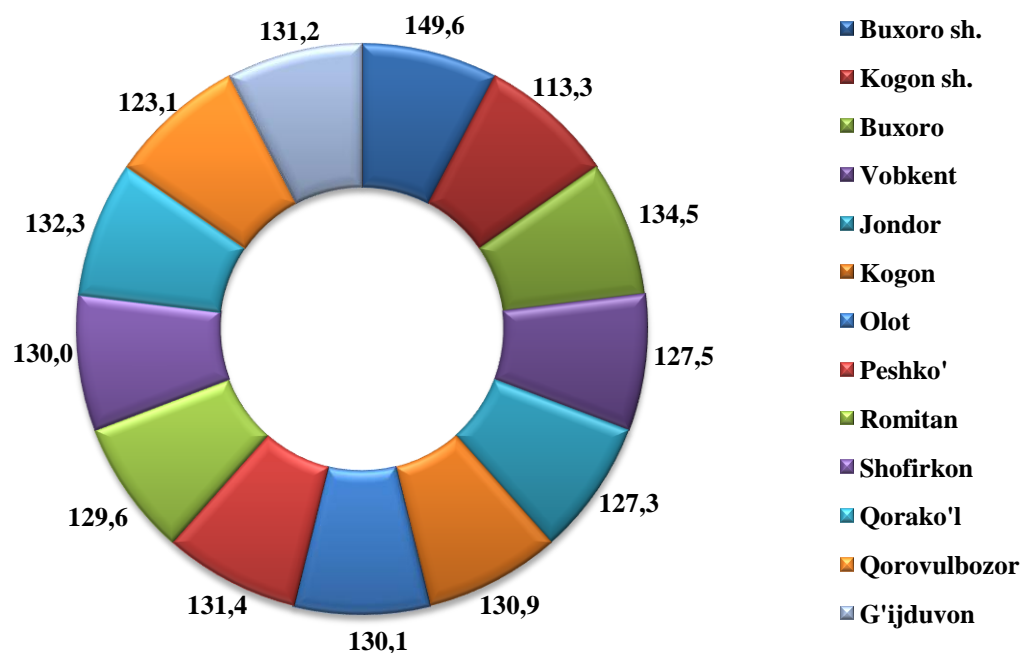
Hududlar kesimida ta'lim xizmatlarining o'sish sur'ati, foiz

(2021 yil yanvar-sentabr)

2021 yil yanvar-sentabr oylarida sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar hajmi 167,0 mlrd. so'mga teng bo'ldi. O'tgan yilga nisbatan o'sish 139,3 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida sog‘liqni saqlash xizmatlarining o‘shish sur‘ati, foiz
(2021 yil yanvar-sentabr)

Sog‘liqni saqlash sohasidagi xizmatlar bo‘yicha yuqori o‘shish sur‘atlari Buxoro shaxri (149,6 foiz)da kuzatildi.

O‘tgan yilga nisbatan bu xizmatlarning eng past ko‘rmatkichi Kogon (113,3 foiz) shaxrida qayd etildi.

2021 yil yanvar-sentabr oylarida aholi jon boshiga ko‘rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 4 575,5 ming so‘mni tashkil qildi va o‘shish sur‘ati o‘tgan yilga nisbatan 118,9 foizni tashkil etdi.

Xizmatlar sohasini jadal rivojlantirish, uning tarkibini etarlicha rivojlangan jamiyat va rivojlangan ehtiyojlar bilan takomillashtirish mumkin va bu umuman hayot sifati kabi hodisa bilan bog‘liq, chunki turli ehtiyojlarni qondirish jarayoni hayot sifatining muayyan standartini yaratadi.